

Nieuwsbrief nr. 19 (juni 2007)

Lezing 4 juni

'...Een fietstocht langs Gouda's waterwerken..!'

Chr. Geref. Kerk, Hoge Gouwe 141, aanvang 20.00 uur

Sprekers: Han Breedveld, Sjaak de Keijzer en Hans Suijs

Veel Gouwenaars realiseren zich niet dat zich in het verleden, juist hier, rond de monding van de Gouwe op de Hollandsche IJssel, een uiterst boeiend spel tussen mens en water heeft afgespeeld. Gouda is de natste stad van het land. En de omgeving van Gouda ligt het diepst onder de zeespiegel. Hoe moet dit aflopen? Die vraag hebben de bewoners van Gouda en omgeving zich al eeuwenlang gesteld. Al vanaf het begin van de bewoning begon in deze streek de bodem te dalen, zodat er wateroverlast ontstond. Daarom wierpen de bewoners dijken op en groeven ze kanalen en wateringen om al het nat af te voeren. Eerst vond die afvoer plaats richting Oude Rijn, maar toen deze rivier begon te verzanden werd het hele systeem omgelegd naar de Hollandsche IJssel. Zo is er in deze regio voortdurend gegraven en gegraven... En toen de bodem verder bleef dalen, werden er overal molens en sluizen gebouwd om het wassende water de baas te blijven. Dat de Gouwenaars deze verschrikkelijke badkuip niet als een haas hebben verlaten, heeft een simpele oorzaak: er viel geld te verdienen. Wie, om handel te drijven, van Vlaanderen naar de steden in Noord-Duitsland wilde varen kon veilig binnendoor via de Hollandsche IJssel en de Gouwe varen. Veilig, jawel! Maar dáár lag wel de stad Gouda, waar de schepen doorheen moesten. Hier werd tol geheven. En er werd meteen gezorgd dat de schippers een paar dagen oponthoud hadden, zodat ze hier hun inkopen deden. Daar zijn die dekselse Gouwenaren rijk van geworden. Maar dat kon zo niet blijven. Het oponthoud was te groot en de doorvaart werd te smal. En daarom moest de vaarroute worden verlegd. Eerst over de Turfsingel en later over de Nieuwe Gouwe, ter afsnijding van een aantal lastige Gouwebochten. En nóg later rechttoe - rechtaan door het Gouwekanaal, via de Julianasluis. Zo verloor Gouda haar inkomsten uit de vaarroute door de stad en werd het water alleen nog maar een last. De hoop werd nu gevestigd op het verkeer en de stad wendde zich om: er werden grachten gedempt en de Haven werd rigoureuus van de Hollandsche IJssel afgesloten. Zo is Gouda heel wat minder Waterstad geworden, al is dit nog wel altijd de natste plek van het land. Dat daarmee ook de echte Goudse levendigheid uit de binnenstad zou verdwijnen, dát hebben de Gouwenaren pas later tot hun schade moeten ondervinden. Maar gelukkig, op dit moment zwaait de slinger weer de andere kant op. Gouwenaren blijven graven, weet je, dat houdt nooit op. De lezing is een uniek, typisch Gouds verhaal dat gaat over onze strijd tegen, maar ook onze vriendschap met het water. En het loopt nog goed af ook. Dat wil zeggen: tot nu toe. Het Watergilde, een werkgroep van de Historische Vereniging die Goude, leidt vanavond deze Sluizenroute bij u in. Het wordt een natte avond, deze keer!

Excursie Zuid-Oost Engeland en nog meer

Voor liefhebbers van een eerste indruk: ga naar www.suijs.org en klik de map 'persoonlijk' aan, vervolgens 'jaar 2007' met daarin 'reis Zuid Engeland'. Een uitgebreid verslag van de reis kunt u in een volgende Nieuwsbrief verwachten. En raadpleeg ook onze eigen website met een kort verslag met foto's.

75 jaar die Goude

Maandag 8 oktober 2007

Sint-Janskerk, inloop vanaf 19.00 uur

De hoofdlijn van deze lustrumavond zal een feestelijk programma zijn, geheel in de sfeer van de eerste helft van de negentiende eeuw. Dit alles rond de presentatie van onze 32e uitgave, een bundel gewijd aan de stadsarts Willem Frederik Büchner. Dr. Büchner zal deze avond zelf aanwezig zijn: gestold in marmer of in levenden lijve. Dat is nog de vraag waarop u 8 oktober het antwoord krijgt! Mevrouw Marita Mathijssen-Verkooijen, hoogleraar Moderne Nederlandse Letterkunde en bekend van vele historische uitgaven over de negentiende eeuw, zal een lezing houden over de periode waarin dokter Büchner leefde. Kortom: een avond om vrij te houden!

Aanmelden

Wilt u ook meedenken en -werken binnen Historische Vereniging die Goude en bent u nog geen lid? Zijn er binnen uw vrienden- en kennissenkring mensen enthousiast te maken voor die Goude?

Schroomt u niet om contact op te nemen: info@diegoude.nl.